

Nederlandse Mycologische Vereniging

Maandjournaal Paddenstoelen Nummer 48 1 september 2025

Van de redactie

In dit nummer besteden we in de **Terugblik** aandacht aan Natuurberichten over de soortenorganisatie Paddenstoelenonderzoek Nederland, de Pruikzwam, belangrijke opruimers in de natuur en de Basiscursus Paddenstoelen. Afgelopen maand kwamen er twee Bijzondere waarnemingen binnen; een daarvan gaat over het Groot mestplooirokje en de andere over de Gebundelde champignonparasol. Verder in dit nummer een artikel van *Joop Verburg* over Eendagsplooirokjes.

In de rubriek **Media** aandacht voor een herdruk van het boekwerk over Meeldauwen van *Raf Leysen* en een nieuwe uitgave van de *Cantharellus*, nieuwsbrief van de Paddenstoelenwerkgroep Drenthe.

In de herfst bruist het altijd van activiteiten op paddenstoelengebied. In verband daarmee presenteren we in de rubriek **Evenementen** enkele activiteiten.

Hopelijk valt er de komende tijd nog meer regen, zodat we een spannende herfst tegemoet kunnen zien!

Wij wensen u weer veel leesgenoegen en succes met het zoeken naar paddenstoelen!

Carolien en Jan

Terugblik

13 augustus Paddenstoelenonderzoek Nederland, soortenorganisatie voor de Nederlandse paddenstoelen

Paddenstoelenonderzoek Nederland is een non-profitorganisatie voortgekomen uit en in nauwe samenwerking met de NMV. Zij zetten zich in voor onderzoek naar en bescherming van de Nederlandse paddenstoelen en hun leefgebieden. Lees alles over Paddenstoelenonderzoek Nederland in dit [Natuurbericht](#)

Meetnetexcursie met vrijwilligers (Ronald Morsink)

14 augustus Levende doden #26: De pruikzwam

Elke twee weken portretteerde Sander Turnhout een planten- of diersoort waarvoor 'het lot van de dodo' dreigt. Het laatste deel: de Pruikzwam, onmisbaar voor een gezond bos. Maar omdat paddenstoelen toch een beetje vreemde niet-dieren zijn, vallen ze buiten de kaders van natuurbescherming. Lees er alles over in [dit artikel](#).

Pruikzwam (Luuk Vermeer)

16 augustus Belangrijke opruimers

Op diverse plekken en in grote aantallen komen momenteel paddenstoelen voor die leven van dood organisch materiaal. Vooral in bossen, parken, lanen, graslanden, in de tuin of zelfs in de woonkamer. Zij zorgen samen met het bodemleven dat het dood organisch materiaal wordt omgezet in opneembare voedingsstoffen. Lees [hier](#) alles over deze belangrijke opruimers.

Verschillende soorten afbrekers die momenteel te vinden zijn (Ronald Morsink)

22 augustus Groot mestplooirokje op een snipperpad bij de Vlindertuin in Zuidwolde (Drenthe)

Op 10 juni vond Joop Verburg het zeer zeldzame (zzz) Groot mestplooirokje. De soort is slechts bekend van zes atlasblokken in ons land en staat te boek als gevoelig (GE) op de Rode lijst (2008). Lees hier alles over deze [Bijzondere waarneming](#).

Groot mestplooirokje (Joop Verburg)

27 augustus De Basiscursus Paddenstoelen gaat vrijdag van start!

Dertien weken lang, met elke week één tot twee uur les via onze digitale leeromgeving. De lesvideo's en verdiepingsstof kun je op elk gewenst moment en in je eigen tempo bekijken. We geven een aantal voorbeelden van belangrijke en kwetsbare biotopen waarin verschillende soorten paddenstoelen voorkomen die we tijdens de cursus uitgebreid behandelen. Lees [hier](#) alles over de basiscursus.

13 weken boordevol informatie!

- Vergroot je **soortenkennis!**
- Leer **kenmerken** kennen & **determineren**
- Hoe **onderzoek** je een **paddenstoel**?
- Wat zijn goede **boeken, apps, websites**?
- Wat is optimaal **beheer** voor paddenstoelen?
- Leer hoe jij kunt bijdragen aan **natuuronderzoek!**
- Informatie over **giftigheid**.

28 augustus Gebundelde champignonparasol op een houtsnipperpad in het Radboudbos te Nijmegen

Op een houtsnipperpad in het Radboudbos te Nijmegen, vonden Jan en Karin Haverkamp een mooi groepje Gebundelde champignonparasollen. De soort is slechts bekend van zestien atlasblokken en is hiermee zeer zeldzaam (ZZZ) in ons land. Lees hier alles over deze [Bijzondere waarneming](#).

Gebundelde champignonparasol (Karin Haverkamp)

Eendagsplooirokjes Joop Verburg

Naar aanleiding van het Natuurbericht [Eendagsvliegen in het gazon](#) in Nature today, wil ik graag mijn eigen ervaringen delen. Op 22 april 2025 vond ik een dertigtal plooirokjes op de begraafplaats van Zuidwolde (Drenthe). Het is een begraafplaats waar een groot deel slechts eenmaal per jaar in september gemaaid wordt en daarna wordt in november nog eens al het blad weggehaald.

Mestplooirokje

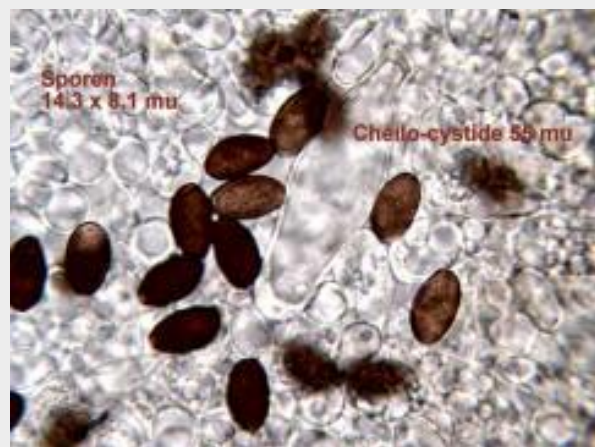

Groot mestplooirokje

Op deze begraafplaats zijn al heel wat zeldzame paddenstoelen gevonden. Ik heb - als beginneling met microscopie - de sporen bekeken en gemeten (12.4 - 14.3 x 10.4 - 12.4 μ m) en kwam zoekend bij de graslandpaddenstoelen in de Ecologische Atlas van Paddenstoelen in Drenthe tot de conclusie dat het zou moeten gaan om het Herculesplooirokje. Ik stuurde mijn foto's en bevindingen naar Eef Arnolds, die aangaf dat "mijn" plooirokjes voor deze soort duidelijk te groot waren (hoeddiameter van ruim 1 cm). Het ging in dit geval - zo gaf Eef aan - om het Mestplooirokje (*Parasola schroeteri*) dat ook volgens diezelfde atlas vaker in grasland dan op mest gevonden wordt. Toen viel al op dat die paddenstoeltjes zo kort zichtbaar zijn want twee dagen later was er vrijwel niets van terug te vinden. Landelijk geldt deze soort als zeldzaam al is hij bij het mycologisch onderzoek in Drenthe relatief vaak gevonden. Nog leuker werd het op 10 juni toen ik op een van de snipperpaden bij de Vlindertuin in Zuidwolde een paar plooirokjes vond en die microscopisch bekeek. Ovale sporen met maten gemiddeld 14.3 x 8.1 μ m en lengte/breedteverhouding $Q = 1.8$. Het enige plooirokje met zulke sporen is het Groot mestplooirokje (*Parasola megasperma*) maar die was op waarneming.nl niet gemeld; alleen op de Ver-

Sporen Mestplooirokje

Sporen Groot mestplooirokje

spreidingsatlas stonden vijf stippen. Het was vochtig weer en de volgende dag was er niets van terug te vinden. Ik heb mijn bevindingen naar Eef Arnolds gestuurd en die bevestigde de determinatie met de mededeling dat Funga Nordica aangeeft dat deze soort ook op houtsnippers voorkomt. Een paar weken later vond ik dezelfde soort weer, maar op een andere plek met houtsnippers bij de Vlindertuin. Het was warm en droog weer en een dag later waren alle paddenstoeltjes verdroogd en nauwelijks terug te vinden. Het verbaast mij niet dat plooirokjes zoals deze mestplooirokjes vaak gemist worden want - hoe mooi ook - hun aanwezigheid is kort en onbestendig.

Foto's Joop Verburg

Vooruitblik

Paddenstoel van de Maand

De [PvdM](#) van september is het Hazenpootje.

Evenementen

Congresfestival This Side of Paradise

Na negen jaar afwezigheid keert dit jaar *This Side of Paradise* weer terug! Van 5 t/m 7 september organiseert Veldshop.nl met hulp van Bureau

**this side
of paradise**

Biota een congresfestival op de Biotoop in Haren (Groningen). Er komen meer dan 50 inspirerende sprekers vertellen over natuur. Daarnaast is er een volledig kinderprogramma, tal van workshops overdag én 's nachts, plus excursies naar prachtige natuurgebieden. Ook is er livemuziek, goed eten, een documentaire vertoning en zijn er creatieve workshops.

Onder de sprekers is *Eef Arnolds* die op vrijdagavond een lezing geeft over Schepping. En er is uiteraard ook aandacht voor paddenstoelen. Op zaterdagochtend geeft *Rob Chrispijn* een lezing over zeldzame paddenstoelen in wegbermen. En op zaterdagmiddag vertelt *Inge Somhorst* over het ondergrondse leven van paddenstoelen. Zie voor het hele programma en tickets de website This Side of Paradise

Oogstfeest Meppen

Tijdens het Oogstfeest Meppen dat plaatsvindt op 20 en 21 september 2025 van 11 tot 17 uur, zijn er tal van activiteiten op het gebied van eetbare paddenstoelen waaronder workshops en een paddenstoelenexcursie. Meer informatie onder de hiervoor genoemde link.

Media

Meeldauwen van België en Nederland *Raf Leysen*

Ingezonden mededeling

Beste mycologen,

Sinds geruime tijd kreeg ik de vraag om alsnog mijn meeldauwenboek met anamorfe en teleomorfe determinatie (derde druk) aan te schaffen. Dat boek was echter volledig uitverkocht en dus moest ik iedereen teleurstellen.

Ik heb dan toch beslist om nog een vierde druk met een zeer beperkte oplage te laten maken. Die boeken zijn ondertussen geleverd door de drukker. De prijs van het boek is €21,- plus verzendingskost.

Mocht je het boek willen aankopen, kan je dit op mijn mailadres bestellen: rafleysen1@gmail.com. Vergeet dan zeker niet om je eigen adresgegevens te vermelden!

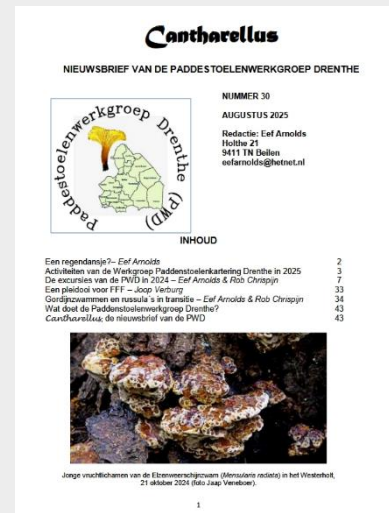
Beste groeten, Raf Leysen

Cantharellus 30 Nieuwsbrief van de Paddenstoelenwerkgroep Drenthe

In deze nieuwsbrief vinden we naast het activiteitenprogramma voor 2025 een uitgebreide terugblik op 2024. Verder een interessant en uitgebreid stuk over gordijnzwammen en russula's in transitie, maar het aardigst is de pleidooi van Joop Verburg om schimmels eindelijk eens apart op te nemen in natuurbeschermingsprogramma's (zoals in oktober 2024 officieel gepresenteerd op de VN-conferentie over Biodiversiteit in Cali, Colombia) en dus niet langer te spreken van 'Flora en Fauna', maar van 'Flora, Fauna en Funga' (FFF). De schimmels werden in 1969 apart gezet van het plantenrijk, waarin zij tot dan tot waren ingedeeld, maar sindsdien weten we dat het niet alleen maar gaat om een classificatie, maar om organismen met een totaal eigen leefwijze en unieke, onmisbare invloed op alle ecosystemen! [Download Cantharellus 30](#)

Wie meer wil weten over de activiteiten in Drenthe surft natuurlijk naar de eigen website: <https://paddenstoelenwerkgroepdrent.com/>

Interessant nieuwtje of bijzondere vondst

Ben je een interessant nieuwtje op paddenstoelengebied tegengekomen of heb je misschien wel een bijzondere vondst gedaan? Neem dan even contact met ons op door een email te sturen naar: [redactie journaal](#)

Excursies

Een overzicht van excursies in de komende periode kun je [hier](#) vinden.

Colofon

Het Maandjournaal Paddenstoelen is een digitale uitgave van de Nederlandse Mycologische Vereniging (NMV) en biedt een terugblik op het nieuws op paddenstoelengebied van de afgelopen maand en te verwachten gebeurtenissen van de komende maand. De redactie is in handen van Carolien Reindertsen en Jan Knuiman. Iedereen kan een gratis abonnement nemen op deze NMV-uitgave en dit ook weer opzeggen door een email te sturen naar: [abonnement](#)

Disclaimer

Deze NMV-uitgave is met grote zorg samengesteld. Desondanks kunnen er geen garanties gegeven worden met betrekking tot de volledigheid, juistheid of actualiteit van de gegeven informatie in deze uitgave. De NMV of de redactie van deze uitgave kan niet aansprakelijk gesteld worden voor de inhoud van deze informatie of voor de gevolgen van het gebruik daarvan. Aan de gegevens, zoals die in deze uitgave worden weergegeven, kunnen geen rechten worden ontleend.